

MATCHONBOOK

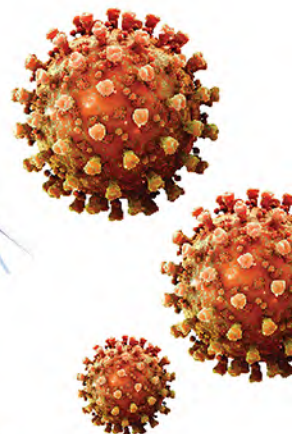

ร้อยพันเรื่องราวประวัติศาสตร์โลก

TIMELINES OF

WORLD HISTORY

DK Team เขียน
ธาม ไสยประภากร แปล

TIMELINES OF WORLD HISTORY

ร้อยพันเรื่องราวประวัติศาสตร์โลก

TIMELINES OF WORLD HISTORY

ร้อยพันเรื่องราวประวัติศาสตร์โลก

MATICHONBOOK

Penguin
Random
House

Produced for DK by
cobalt id
www.cobaltid.co.uk

Editors Marek Walisiewicz, Johnny Murray
Designers Paul Tilby, Paul Reid

Senior Editor Hugo Wilkinson
Senior Art Editor Duncan Turner
Managing Editor Angeles Gavira Guerrero
Managing Art Editor Michael Duffy
Production Editor Robert Dunn

Production Controller Meskerem Berhane
Senior Jackets Designer Surabhi Wadhwa-Gandhi
Jackets Design Development
Manager Sophia MTT
DTP Designer Ashok Kumar
Art Director Karen Self
Design Director Phil Ormerod
Associate Publishing Director Liz Wheeler
Publishing Director Jonathan Metcalf

First published in Great Britain in 2022 by
Dorling Kindersley Limited
DK, One Embassy Gardens, 8 Viaduct Gardens,
London, SW11 7BW

Copyright © 2022 Dorling Kindersley Limited
A Penguin Random House Company
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
001-325054-May/2022

All rights reserved.
No part of this publication may be reproduced, stored
in or introduced into a retrieval system, or
transmitted, in any form, or by any means (electronic,
mechanical, photocopying, recording, or otherwise),
without the prior written permission of the copyright
owner.

A CIP catalogue record for this book
is available from the British Library.
ISBN: 978-0-2415-1575-4

Printed and bound in UAE

www.dk.com

สำนักพิมพ์มติชน | www.matichonbook.com

TIMELINES OF WORLD HISTORY
- ราม ไสวประภากร แปล

Copyright © Dorling Kindersley Limited, 2022
A Penguin Random House Company

Thai Language Translation © 2024
by Matichon Publishing House

พิมพ์ครั้งที่ 1 : ตุลาคม 2567
พิมพ์ครั้งที่ 2 : มิถุนายน 2568

ราคา 850 บาท

www.dk.com

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
ดีเค ทีเอ็ม. ร้อยพันเรื่องราวประวัติศาสตร์โลก = Timelines of World History.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มติชน, 2568. 320 หน้า.
1. ประวัติศาสตร์โลก. I. ราม ไสวประภากร, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.
909
ISBN 978-974-02-1909-5

CONTRIBUTORS

Tony Allen

Tony Allen has written many works on history for the general reader and was Series Editor for the 24-volume Time-Life History of the World.

Dr Kay Celtel

A writer and historian, Kay Celtel has written numerous popular books on subjects ranging from history to architecture, culture, and literature.

R. G. Grant

Historian R. G. Grant is a prolific author of books for adults and children, covering a wide range of topics in cultural, technological, and military history.

Ann Kramer

Having studied history at Sussex University, Ann Kramer has written on topics ranging from women's experiences of war through to black American history.

Philip Parker

Philip Parker is a historian specializing in the medieval world, and has written numerous books including on the Romans, Vikings, and several historical atlases.

Marcus Weeks

Musician and author Marcus Weeks has written and contributed to many books on philosophy, the arts, and the history of the ancient world.

CONSULTANTS

Professor Michael Fisher

Robert S. Danforth Professor of History, Emeritus, Oberlin College, USA

Dr Connor Judge

Postdoctoral Fellow in China Studies, Somaiya Vidyavihar University, India

Professor Tyesha Maddox

Professor of African Diaspora History, Fordham University, USA

Dr Angélica Baena Ramírez

Former professor of History, Acatlan National Autonomous University of Mexico. Guest researcher and lecturer, UNAM UK and UK Mexican Arts Society

ที่ปรึกษานักพิมพ์

อารักษ์ คตะนาท
สุพจน์ แจ่งเรือ
รุจิรัตน์ ทิมวัฒน์

ผู้อำนวยการสำนักพิมพ์

มณฑล ประภากรเกียรติ

รองผู้จัดการสำนักพิมพ์

ประภาพร ประเสริฐใสภา
ทกัยชนก ชิวโมกข์

บรรณาธิการอาวุโส

สุภชัย สุขชาติสุธารธรรม

บรรณาธิการบริหาร

ปรกณเกียรติ ดีโรจนวานิช

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นพรุจ ศิริรัตน์ศิริกุล

เจ้าหน้าที่ธุรกิจต่างประเทศ และลิขสิทธิ์

โชติตา พาณิชสวัสดิ์

พิสูจน์อักษร

โชติช่วง ระวิน

ออกแบบปก-ศิลปกรรม

ชนาเมธ เบญจาพิสุภ

ประชาสัมพันธ์และการตลาด

รมย์รวิณ์ พันธรักษ์
ณัชชา เขียวกล
โบนิลา ศรีสิงห์
อรจิรา ว่องรัตนไพศาล

จัดทำโดย : บริษัทมหาชน จำกัด (มหาชน)

12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวตน์ 1
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 1235

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มหาชน 12 ถนนเทศบาลนฤมาล
ประชานิเวตน์ 1 เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 2000, 2108

จัดทำจำหน่ายโดย : บริษัทงานดี จำกัด (ในเครือมหาชน)

12 ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวตน์ 1
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 3350-3360

Matchon Publishing House

a division of Matchon Public Co., Ltd. 12
Tethsabannaruean Rd., Prachanivate 1,
Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

facebook matichonbook @matichonbook @matichonbook
@matichonbooks matichonbook

ในกรณีที่หนังสือมีข้อผิดพลาดจากการพิมพ์ เช่น หน้าขาดหาย
หน้าซ้ำ หน้าสลับ เข้าเล่มกลับหัว กรุณาติดต่อมาที่
email: matichonbook.sales@gmail.com
หรือ inbox matichonbook เพื่อขอเปลี่ยนแปลงใหม่

สั่งซื้อหนังสือจำนวนมากในราคาพิเศษ ติดต่อที่
บริษัทงานดี จำกัด โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 3353

ฝ่าย MATICHON PREMIUM PRINT :

บริษัทมหาชน จำกัด (มหาชน)
รับผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท
โทรศัพท์ 0-2580-0021 ต่อ 2419, 2424
email: print.matichon@gmail.com
facebook Matchon Premium Print

หนังสือเล่มนี้ใช้ระบบนับปีปฏิทินแบบ

สากลติกราช (Common Era) หรือ “ส.ศ.” (CE)

ช่วงก่อนสากลติกราช (Before the Common Era)

จะใช้ว่า “XXXX ปีก่อนสากลติกราช” (BCE)

สารบัญ

4 ล้านปีก่อน – 201 ปีก่อน ส.ศ.

200 ปีก่อน ส.ศ. – ส.ศ. 599

ส.ศ. 600 – 1199

1200 – 1599

1600 – 1699

10

40

74

104

140

1700 – 1799

170

1800 – 1879

202

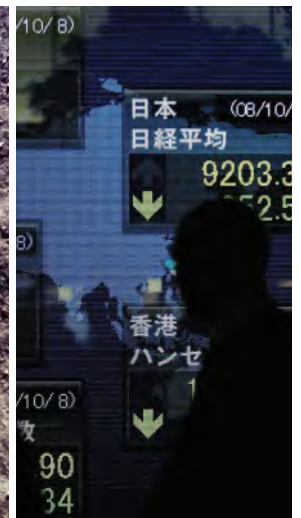
1880 – 1934

232

1935 – 1979

258

1980 – 2021

288

ทัชมาฮาล อาคารหินอ่อนสีขาว ณ เมืองอัครา ซึ่งก่อสร้างขึ้นภายใต้โองการของพระเจ้า
ชาห์จาฮาน จักรพรรดิแห่งโมกุล เพื่อเป็นอาคารฝังศพของมুমตัส มาฮาล พระมเหสี
ของพระองค์ เรียกได้ว่าเป็นจุดสูงสุดของสถาปัตยกรรมอินโด-อิสลาม อาคารอันสมมาตร
อย่างสมบูรณ์แบบนี้เริ่มสร้างขึ้นในปี 1632 และใช้เวลาก่อสร้างกว่า 16 ปี

4 ล้านปีก่อน

ออสตราโลพิเทซินเริ่มแพร่พันธุ์

ออสตราโลพิเทซิน มนุษย์ช่วงแรกเริ่มสกุลหนึ่งซึ่งเดินหลังตรงได้
เริ่มสร้างความเป็นอยู่บนผืนหญ้าของทวีปแอฟริกา

๔ รูปปั้นจำลองกะโหลกออสตราโลพิเทคัส แอฟริกันัส มีชื่อว่า
"มิลซีสปลีส"

1.9 ล้านปีก่อน

การใช้งานเครื่องมือแบบเฉพาะ

โฮโมอีเรกตัส ("มนุษย์หลังตรง") วิวัฒนาการ
ขึ้นจากออสตราโลพิเทซิน กอปรกับมี

รูปลักษณะที่แตกต่างอย่างชัดเจนจาก

บรรพบุรุษมนุษย์รูปร่างคล้ายลิงรุ่นก่อนๆ

โฮโมอีเรกตัสพัฒนาทักษะในการกะเทาะ

หินเพื่อสร้างเครื่องมือซับซ้อนสำหรับ

การตัดและล่าสัตว์ เมื่อราว 1 ล้านปีก่อน

ได้เรียนรู้วิธีจุดและใช้ไฟ

๕ ขวานหินจากยุคหินเก่าตอนต้น

2.5 ล้านปีก่อน โฮโมแฮบิลิส

ถือกำเนิดขึ้นและเริ่มใช้

เครื่องมือหินแบบเรียบง่าย

4 ล้านปีก่อน

3 แสนปีก่อน โฮโมเซเปียนส์

มนุษย์สมัยใหม่สกุลแรก

ถือกำเนิดขึ้นในแอฟริกา

4 แสนปีก่อน

นีแอนเดอร์ทัลถือกำเนิดขึ้น

นีแอนเดอร์ทัล ผู้ได้ชื่อเรียกตามชื่อหุบเขานีแอน-
เดอร์ในเยอรมนี ถือกำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกใน
ทวีปยุโรปและเอเชีย ร่องรอยของพวกเขาก็ถูก
ค้นพบในปี 1856 พวกเขาปรับตัวเข้ากับสภาพ
ภูมิอากาศหนาวเย็นทางตอนเหนือได้ดี
และดำรงเผ่าพันธุ์อยู่จนถึงราว 40,000 ปีก่อน
ตรงข้ามกับความเชื่อทั่วไป นีแอนเดอร์ทัลนั้น
ชาญฉลาดและช่างประดิษฐ์ นอกจากจะเป็น
นักทำเครื่องมือที่เก่งกาจแล้ว ยังทำเสื้อผ้า
รองเท้า และมีวัฒนธรรมการฝังศพให้ผู้ตายด้วย

๖ ซากฟอสซิลไว้ร่องรอยของมนุษย์นีแอนเดอร์ทัลคนหนึ่ง

4.6-4.0 หมื่นปีก่อน

ภาพเขียนปรากฏขึ้นตามผนังถ้ำ

งานศิลปะเชิงภาพแทนที่เก่าแก่ที่สุดที่เรารู้จักจากเมื่อกว่า 45,500 ปีที่แล้ว ถูกค้นพบบนผนังถ้ำที่ชูลาเวซี อินโดนีเซีย แม้จะมีภาพเขียนตกแต่งถ้ำที่ไม่ได้ลอกเลียนรูปลักษณ์สิ่งมีชีวิตที่เก่าแก่กว่านี้ แต่นี้ก็นับเป็นจุดเริ่มต้นของยุคสมัยแห่งจิตรกรรมผนังถ้ำตามสถานที่ต่างๆ ในอินโดนีเซีย ฝรั่งเศส และคาบสมุทรไอบีเรีย ในเวลาเดียวกันนั้น งานประติมากรรมภาพแทนชิ้นแรกๆ ก็ปรากฏขึ้นในยุโรป โดยเป็นงานที่แกะสลักจากกระดูก งาช้าง และหิน

▲ จิตรกรรมจากถ้ำโชเวต์
ที่ฝรั่งเศส

2 แสนปีก่อน มนุษย์เริ่มอพยพจากทวีปแอฟริกาไปยังยุโรปและเอเชีย

6.2 หมื่นปีก่อน ธนูกับลูกศรเข้าแทนที่หอกในการล่าสัตว์ขนาดเล็ก

10000 ปีก่อน
สหัสวรรษ

1.8 หมื่นปีก่อน งานฝีมือเครื่องปั้นดินเผาเริ่มพัฒนาขึ้นในจีน

◀ ครอบน้ำแข็งขั้วโลกในยุคน้ำแข็งครั้งสุดท้าย

1.13 แสนปีก่อน

ยุคน้ำแข็งหนึ่งแสนปีเริ่มต้นขึ้น

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งเริ่มต้นเมื่อราว 200,000 ปีก่อนดำเนินไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น นับเป็นจุดเริ่มต้นของยุคน้ำแข็งครั้งสุดท้ายที่กินเวลานานกว่า 100,000 ปี ระหว่างที่ยุคน้ำแข็งนี้ทวีความหนักหน่วงขึ้นนั้น แผ่นน้ำแข็งซึ่งค่อยๆ ขยายตัวออกไป ก็บังคับให้ประชากรมนุษย์ต้องอพยพลงทางทิศใต้

1.4-1.2 หมื่นปีก่อน

การตั้งถิ่นฐานแห่งแรกของมนุษย์

ยุคน้ำแข็งครั้งสุดท้ายตามมาด้วยสภาพอากาศที่อุ่นขึ้นอย่างรวดเร็ว นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมครั้งใหญ่ สัตว์ใหญ่ซึ่งปรับตัวเข้ากับยุคน้ำแข็งอย่างช้าๆ เริ่มทยอยสูญพันธุ์ไป ก่อให้เกิด

ความขาดแคลนเหยื่อขนาดใหญ่ในการล่าสัตว์ เงื่อนไขใหม่ๆ

เหล่านี้บีบให้พฤติกรรมมนุษย์เปลี่ยนไป มนุษย์ส่วนใหญ่ละทิ้ง

การดำรงชีพแบบเร่ร่อนหาของป่าล่าสัตว์ ไปสู่วิถีชีวิตแบบตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนขนาดเล็กแทน ซึ่งกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาข้าวของเครื่องใช้ในบ้านอย่างเครื่องปั้นดินเผา

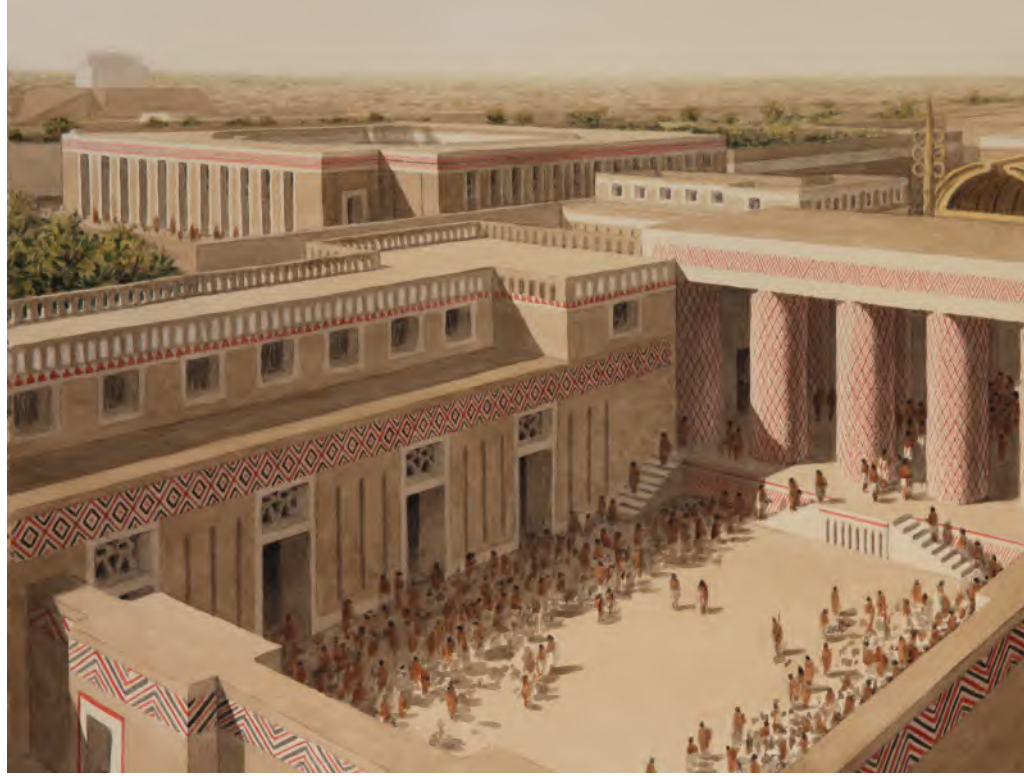
◀ รูปปั้นจำลองหม้อดินเผายุคโจมงที่ญี่ปุ่น

ราว 4500 ปีก่อนสหัสวรรษ

นครรัฐก่อตัวขึ้นในเมโสโปเตเมีย

ซูเมอร์ หนึ่งในอารยธรรมที่เก่าแก่ที่สุด ก่อตัวขึ้นในขณะที่ชุมชนต่างๆ ตั้งถิ่นฐานในภูมิภาคระหว่างแม่น้ำไทกริสกับยูเฟรติส บริเวณประเทศอิรักในปัจจุบัน หมู่บ้านเหล่านี้หลายแห่งพัฒนาไปเป็นศูนย์กลางเมืองขนาดใหญ่ โดยแห่งที่สำคัญที่สุดก็คืออูรุก นครเต็มตัวแห่งแรก ซึ่งจะกลายเป็นศูนย์กลางทางการเมืองและวัฒนธรรมของภูมิภาคนี้ ในจุดที่รุ่งเรืองที่สุด นครรัฐอูรุกมีผู้อยู่อาศัยมากถึง 80,000 คน กว่าครึ่งหนึ่งอาศัยอยู่ภายในตัวเมืองนี้เอง

► วิหารสีขาว ณ อูรุก, ภาพจำลองสมัยใหม่

ราว 5500-2800 ปีก่อนสหัสวรรษ การตั้งถิ่นฐานในลุ่มแม่น้ำสินธุเป็นจุดหมายแรกเริ่มของอารยธรรมฮารัปปาช่วงต้น

10000 ปีก่อนสหัสวรรษ

ราว 8000 ปีก่อนสหัสวรรษ การตั้งถิ่นฐานภายในกำแพงแห่งแรกๆ เช่น เจอริโค เริ่มปรากฏขึ้น การตั้งถิ่นฐานในลักษณะนี้ช่วยป้องกันชุมชนจากน้ำท่วมและการรุกราน

ราว 5000-3520 ปีก่อนสหัสวรรษ หมู่บ้านขนาดเล็กเริ่มก่อตัวขึ้นในญี่ปุ่นในยุคโจมงตอนต้น

โลหะชนิดแรกๆ ซึ่งถูกนำมาทำเป็นเครื่องใช้คือทองกับทองแดง

ราว 9500 ปีก่อนสหัสวรรษ

วิหารเกอเบ็กกี เทเพ

อาคารซึ่งประกอบด้วยวงกลมที่ก่อรูปจากเสาหินถูกสร้างขึ้นในอนาโตเลีย ทางตะวันออกเฉียงใต้ของตุรกี ณ สถานที่ที่ปัจจุบันรู้จักกันในชื่อเกอเบ็กกี เทเพ เสาหินรูปตัว T ซึ่งแกะสลักอย่างละเอียดถูกนำมาติดตั้งตามร่องที่เจาะเข้าไปในฐานหิน เสาเหล่านี้ถูกเรียงเป็นโครงวงกลม โดยเชื่อกันว่ามีจุดประสงค์ทางศาสนาหรือจิตวิญญาณ จึงนับได้ว่าเป็นสิ่งก่อสร้างทางศาสนาแห่งแรกของโลกที่เรารู้จัก

◀ วิหารทรงกลมที่เกอเบ็กกี เทเพ

ราว 3100 ปีก่อนสาหัสศักราช

กษัตริย์นาร์เมอร์ ทรงรวมอียิปต์เป็นปึกแผ่น

อาณาจักรทั้งสองของอียิปต์ตอนบนและตอนล่างถูกรวมเข้าเป็นหนึ่งเดียวกันภายใต้กษัตริย์นาร์เมอร์ (หรือที่รู้จักกันในนามเมเนส) ซึ่งต่อมาจะกลายเป็นผู้ก่อตั้งราชวงศ์ที่ 1 แห่งอียิปต์ ทรงเป็นฟาโรห์พระองค์แรกของยุคต้นราชวงศ์ ความสำเร็จอันใหญ่โตของพระองค์ได้รับการบันทึกไว้ในภาพเขียนและอักษรอียิปต์โบราณที่ถูกจารึกไว้บนวัตถุโบราณต่างๆ เช่น “แท่นนาเมอร์” แท่นหินตกแต่งสำหรับการบดและผสมเครื่องสำอาง

▷ แท่นนาเมอร์

ราว 4500 ปีก่อนสาหัสศักราช
การหลอมโลหะพัฒนาขึ้น
จากกระบวนการสกัด
ทองแดงจากแร่โดยใช้ไฟ

ราว 3500 ปีก่อนสาหัสศักราช
อัวร์คิงดา นครแห่งแรก
ของอารยธรรมนอร์เทซิโก
ในเปรู ก่อตั้งขึ้น

ราว 3500 ปีก่อนสาหัสศักราช
สิ่งก่อสร้างด้วยดินที่เก่าแก่ที่สุด
ในอเมริกาเหนือถูกสร้างขึ้นที่
วัดสันเบอร์ก, ลุยเซียนา

3000

ปีก่อน
สาหัสศักราช

ราว 3500 ปีก่อนสาหัสศักราช

ยานพาหนะมีล้อยุคแรก

ขณะที่ชาวนาไมเนสโปเตเมียค่อยๆ นำสัตว์ใหญ่ เช่น วัวและลา มาเลี้ยง พวกเขาได้ตระหนักถึงศักยภาพของสัตว์เหล่านี้ในการลากรถไถหรือรถขนของ ชาวซูเมอร์เรียนสร้างรถ 4 ล้อสำหรับการเกษตร โดยใช้ล้อที่ทำจากไม้เนื้อแข็ง จากนั้นรถม้าสำหรับการศึกและพิธีกรรมต่างๆ ซึ่งถอดแบบมาจากรถลากเหล่านี้ก็ตามมาในไม่ช้า

▲ รถม้าซูเมอร์เรียนตามภาพที่ปรากฏในกล่องธงแห่งเมืองอูร์

ราว 9500-3500 ปีก่อนสาหัสศักราช
วิวัฒนาการของ
การเกษตร

การหันมาทำเกษตรกรรมและ
ละทิ้งวิถีชีวิตแบบเร่ร่อนปูทางให้
กับการก่อตั้งขึ้นของอารยธรรม
ลงหลักปักฐานแห่งแรกๆ

ราว 9500 ปีก่อนสาหัสศักราช
ในบริเวณ “เลี้ยวพระจันทร์
อันอุดมสมบูรณ์” ของ
อียิปต์และเอเชียตะวันตก
ผู้คนเก็บเกี่ยวหญ้าป่าและ
เริ่มเพาะปลูกในเวลาต่อมา

ราว 8500 ปีก่อนสาหัสศักราช แพะ
กับแกะคือสัตว์ชนิดแรกๆ ที่ถูก
นำมาเลี้ยง ขณะที่เกษตรกรรม
เริ่มกลายเป็นวิถีปฏิบัติอันมี
แบบแผนในภูมิภาคตะวันออก
กลาง

ราว 5000-3000 ปีก่อนสาหัสศักราช
วัฒนธรรมอย่างเจาก่อตั้งขึ้นใน
จีน ณ บริเวณตั้งแต่แม่น้ำเหลือง
ถึงบางส่วนของมณฑลกานซู ผู้คน
ในบริเวณนี้เพาะปลูกข้าวฟ่าง
เป็นหลัก

ราว 3500 ปีก่อนสาหัสศักราช
คันไถรูปแบบแรกๆ ถูกคิด
ขึ้นในหลากหลายภูมิภาค
ทั่วกับลาถูกใช้เป็นสัตว์
ลากจูง

▲ เทพอะนูบิสทำมัมมี่ ภาพวาดที่หลุมศพของอาเมนนักฮุส

ราว 2686-2181 ปีก่อนสาเกตศักราช

ริเริ่มการทำมัมมี่

ในอาณาจักรอียิปต์เก่า (ราว 2686-2181 ปีก่อนสาเกตศักราช) พระศพของฟาโรห์ พระบรมวงศานุวงศ์ และชนชั้นสูงทั้งหลายถูกเก็บรักษาไว้ด้วยกระบวนการทำมัมมี่ ศพถูกดองและมัดไว้ในผ้า ก่อนจะนำไปฝังในหลุมศพพร้อมกับทรัพย์สินสมบัติมากมายสำหรับพิธีศพ

ราว 3000 ปีก่อนสาเกตศักราช อารยธรรมเอลาม

ก่อตั้งขึ้นตามฝั่งตะวันออกของอ่าวเปอร์เซีย

ราว 2560 ปีก่อนสาเกตศักราช มหาพีระมิด

แห่งกิซา หลุมศพของฟาโรห์คูฟู สร้างเสร็จสมบูรณ์

3000 ปีก่อนสาเกตศักราช

ราว 3000 ปีก่อนสาเกตศักราช การก่อสร้างสโตนเฮนจ์เริ่มต้นขึ้นบนที่ราบซอลส์บรีในบริเวณตะวันตกของอังกฤษ

ราว 2600 ปีก่อนสาเกตศักราช พีระมิดขั้นบันไดแห่งแรกๆ ถูกสร้างขึ้นที่คาราล เมืองสำคัญของอารยธรรมนอร์เทธิโกที่เปรู

ราว 2900 ปีก่อนสาเกตศักราช ระบบการเขียนอักษรรูปลิ่ม

ชาวเมโสโปเตเมียในซูเมอร์คิดค้นวิธีบันทึกการแลกเปลี่ยนโดยใช้ไม้กดลงบนดินเหนียวเพื่อสร้างรอย รอยบันทึกยอดเงินที่เรียบง่ายเหล่านี้พัฒนาไปเป็นระบบการเขียนอันซับซ้อนซึ่งใช้สัญลักษณ์รูปลิ่มเป็นตัวแทนคำและพยางค์ แทนที่จะใช้อักษรภาพแบบที่ใช้ในอักษรอียิปต์โบราณ

▲ แท่นดินเหนียวที่มีอักษรรูปลิ่มจารึกไว้

2334-2279 ปีก่อนสาเกตศักราช พระเจ้าซาร์กอนมหาราชแห่งแอกแคด

พระเจ้าซาร์กอนทรงขยายการปกครองของพระองค์ออกไปจากแอกแคด (ทางตะวันออกของแม่น้ำไทกริส) ด้วยการพิชิตราชอาณาจักรโดยรอบทั้งหลาย กลายเป็นผู้นำคนแรกที่ปกครองจักรวรรดิอันประกอบด้วยบรรดานครรัฐได้อาณัติ

“มีเพียงเหล่าทวยเทพเท่านั้นที่เจ็ดฉายก่ามกลางแสงอาทิตย์ได้ตลอดไป ส่วนมนุษย์นั้นหรือ ช่วงชีวิตของเขามีอยู่จำกัดเท่านั้น”

มทาภาพยาธิกลาเมซ, กวีนีพนธ์เมโสโปเตเมีย, ราว 2100 ปีก่อนสาเกตศักราช

ราว 2112-2095 ปีก่อนสากลศักราช

มหาชิกกูร์ตถูกสร้างขึ้นที่เมืองอูร์

หลังปลดแอกนครของพระองค์จากการปกครองของชาวแอคแคตและกูติ กษัตริย์อูร์-นัมมูแห่งอูร์ก็ทรงสถาปนาราชวงศ์ที่ 3 แห่งอูร์ขึ้นมา พระองค์ทรงสร้างชิกกูร์ตขนาดยักษ์ (พีระมิดชั้นบันได) เพื่อเป็นเกียรติแด่พระเจ้านันนาร์ โครงสร้างมหิพาหนะนี้เชื่อมสภาพลง หลังการล่มสลายของราชวงศ์ที่ 3 แต่ถูกสร้างขึ้นใหม่ในศตวรรษที่ 6 ก่อนสากลศักราช โดยพระเจ้านาโบนิดัส กษัตริย์แห่งบาบิโลเนีย

▲ ชิกกูร์ตแห่งอูร์หลังได้รับการบูรณะซ่อมแซม และสร้างขึ้นใหม่

ราว 2334-2279 ปีก่อนสากลศักราช
พระเจ้าซาร์กอนมหาราชทรงพิชิต
ซูเมอร์และเมโสโปเตเมีย
พร้อมกับสถาปนาจักรวรรดิแอคแคต

ราว 2150 ปีก่อนสากลศักราช
อาณาจักรนูเบียได้รับการสถาปนาขึ้นในบริเวณ
ทิศใต้ของอียิปต์

ราว 2100-2000 ปีก่อนสากล-
ศักราช มหาเทพยักกิลกาเมช
ถูกจารึกลงบนแผ่นหิน
ในภาษาซูเมอร์เรียน

2000 ปีก่อน
สากลศักราช

ราว 2200 ปีก่อนสากลศักราช ชาวฮิตไทต์
พัฒนาเทคนิคการหลอมเหล็กขึ้นที่
อนาโตเลีย พวกเขาเก็บงานเทคนิคดังกล่าว
เป็นความลับอย่างมิดชิด

ราว 2134 ปีก่อนสากลศักราช
อาณาจักรกลางแห่งอียิปต์
ได้รับการสถาปนาขึ้นเมื่อฟาโรห์
เมนทูโฮเตปที่ 2 ทรงรวมอียิปต์
เป็นหนึ่งเดียวอีกครั้ง

▲ ซากนครโมเฮนโจ-ดาโร

ราว 2500 ปีก่อนสากลศักราช
เริ่มก่อสร้างโมเฮนโจ-ดาโร

อารยธรรมฮาร์ปปาแห่งลุ่มแม่น้ำสินธุพัฒนาสูงสุดในช่วงระหว่าง 2600-1900 ปีก่อนสากลศักราช อารยธรรมนี้ประกอบด้วยนครหลายแห่ง หนึ่งในนั้นก็คือฮาร์ปปาและโมเฮนโจ-ดาโร และมีประชากรราว 50,000 คน เมืองโมเฮนโจ-ดาโรนั้นเลื่องชื่อในด้านอาคารอิฐ การวางผังเมืองอันมีแบบแผนชัดเจน รวมถึงระบบลำเลียงน้ำและท่อระบายน้ำที่ซับซ้อน

ราว 2070-1600 ปีก่อนสากลศักราช
ราชวงศ์เซี่ยในจีน

ตามธรรมเนียมที่เล่าต่อกันมา พระเจ้าอวี่คือผู้สถาปนาราชวงศ์เซี่ย ราชวงศ์แรกของจีน เมื่อพระองค์ได้รับอาณัติแห่งสวรรค์จากจักรพรรดิทั้งห้าในตำนาน พระเจ้าอวี่ทรงกลายเป็นที่เลื่องลือ ไม่ใช่แค่เพราะเป็นผู้สถาปนาการปกครองแบบราชวงศ์ในจีน แต่เพราะการปกครองอันมีเมตตาและชาญฉลาดของพระองค์ด้วย ความสำเร็จประการสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของพระองค์คือการสั่งให้มีการก่อสร้างเพื่อควบคุมน้ำท่วมเรื้อรังซึ่งคุกคามดินแดนบ้านเกิดของพระองค์ในจีนตอนกลาง

▲ พระเจ้าอวี่ กษัตริย์ในตำนานผู้สถาปนาราชวงศ์เซี่ย

ราว 9500-3500 ปีก่อนสากลศักราช

ยุคสมัยแห่งพีระมิด

อาณาจักรอียิปต์เก่ามักถูกกล่าวถึงว่าเป็น “ยุคสมัยแห่งพีระมิด” เพราะยุคสมัยนี้ครอบคลุมตั้งแต่การขึ้นครองราชย์ของกษัตริย์นักสร้างพีระมิดผู้ยิ่งใหญ่แห่งราชวงศ์ที่ 3 (2686-2613 ปีก่อนสากลศักราช) ไปจนถึงราชวงศ์ที่ 6 (2345-2181 ปีก่อนสากลศักราช) ในช่วงเวลา 500 ปี นับตั้งแต่ประมาณ 2700 ปีก่อนสากลศักราช เหล่าสถาปนิกได้พัฒนาเทคนิคในการลากหินปูน ขนย้ายหินจำนวนมหาศาล และประกอบสร้างอนุสรณ์สถานยักษ์ใหญ่ขึ้นมา ซึ่งกลายเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความอลังการของอียิปต์โบราณ

พีระมิดอียิปต์แห่งแรกๆ ปรากฏขึ้นในยุคการปกครองของกษัตริย์โจเซอร์ในช่วงราชวงศ์ที่ 3 กษัตริย์

โจเซอร์ทรงย้ายเมืองหลวงของพระองค์ไปยังนครเมมฟิสแล้วริเริ่มโครงการก่อสร้างอาคารต่างๆ เพื่อสถาปนาราชสำนักของพระองค์ นีรวมถึงการก่อสร้างเขตพื้นที่สุสานใกล้เมืองซัคกอเราะห์ ภายใต้การกำกับดูแลของอิมโฮเทป สถาปนิกของพระองค์ ผู้ออกแบบพีระมิดแห่งแรก พีระมิดขั้นบันไดอันเรียบง่ายที่ซัคกอเราะห์เป็นแรงบันดาลใจให้กับรัชทายาทของกษัตริย์โจเซอร์ในราชวงศ์ที่ 4 เช่น ฟาโรห์สเนฟรู ให้ปรับปรุงแบบพีระมิดเพื่อสร้างพีระมิดเต็มตัว การสร้างพีระมิดพัฒนาสู่จุดสูงสุดหลังการสร้างบรรดาพีระมิดอันยิ่งใหญ่ที่ไม่ดุมและดาห์ซัวร์ รวมถึงเขตพีระมิดอันโด่งดังที่กิซา ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อฟาโรห์คูฟู ฟาโรห์คาเฟร และฟาโรห์เมนเคอเร

เหตุการณ์สำคัญ

ศตวรรษที่ 27 ก่อนสากลศักราช พีระมิดขั้นบันไดระยะแรก พีระมิดอียิปต์แห่งแรกๆ มีลักษณะโครงสร้างเป็นขั้นๆ สร้างโดยการเสริมชั้นหินที่มีขนาดเล็กลงเรื่อยๆ บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือสี่เหลี่ยมผืนผ้า ตัวแบบของพีระมิดเหล่านี้คือพีระมิดของกษัตริย์โจเซอร์ที่ซัคกอเราะห์ (ซ้าย) ซึ่งสูงถึง 60 เมตร (196 ฟุต) บนชั้นทั้งหมด 6 ชั้นด้วยกัน

ศตวรรษที่ 26 ก่อนสากลศักราช พีระมิดเต็มตัวแห่งแรกๆ สถาปนิกของราชวงศ์ที่ 4 ใช้ขั้นบันไดที่เล็กกว่ามากในการสร้างรูปทรงพีระมิดที่เรียบกว่าและขึ้นไปบรรจบกันที่ยอดแหลม เช่น พีระมิดเอียงที่ดาห์ซัวร์ (ซ้าย) ผลลัพธ์ทางทัศนียภาพที่ได้นั้นถูกขับเน้นยิ่งขึ้นไปอีก โดยการแต่งเติมโครงสร้างทั้งหมดด้วยแผ่นหินปูนขาวที่ขัดมาแล้ว

ศตวรรษที่ 26 ก่อนสากลศักราช สฟิงซ์ นอกเหนือจากเขตพีระมิดที่กิซาแล้ว ยังมีสิ่งก่อสร้างอียิปต์โบราณที่โด่งดังอีกอย่างหนึ่ง นั่นคือสฟิงซ์ (ซ้าย) ซึ่งแกะสลักจากฐานหิน (แต่แต่งเติมพื้นผิวในภายหลังด้วยก้อนหินปูน) เป็นรูปปั้นยักษ์ใหญ่ของตัวสฟิงซ์ สัตว์ในตำนานที่รูปร่างคล้ายแมว มีใบหน้าเป็นฟาโรห์คาเฟร กษัตริย์ผู้ครองราชย์ในสมัยนั้น

มหาพีระมิดแห่งกิซาถูกสร้างขึ้นในศตวรรษที่ 26 ก่อน
สากลศักราช เพื่อเป็นหลุมฝังพระศพของฟาโรห์คาเฟร มี
ขนาดใหญ่ที่สุดในบรรดาพีระมิดทั้งมวลที่กิซา มีความสูงถึง
146.5 เมตร (481 ฟุต) เป็นตัวแทนของจุดสูงสุดแห่งศิลปะ
การสร้างพีระมิดที่อียิปต์ ทั้งยังเป็น 7 สิ่งมหัศจรรย์ของโลก
ยุคโบราณที่เก่าแก่ที่สุดด้วย

1900 ปีก่อนสากลศักราช

สโตนเฮนจ์สร้างเสร็จสมบูรณ์

อนุสาวรีย์หินซึ่งเป็นที่รู้จักในนามสโตนเฮนจ์ เริ่มสร้างขึ้น ณ ใจกลางกำแพงดินวงกลมที่สืบย้อนไปได้ตั้งแต่เมื่อ 3000 ปีก่อนสากลศักราช และสร้างเสร็จสมบูรณ์ราว 1,000 ปีหลังจากนั้น หินตั้งขนาดมหึมาพร้อมด้วยหินทับหลังถูกนำมาจัดเรียงเป็นวงแหวนรายล้อมบรรดาหินก้อนเล็กกว่าซึ่งถูกจัดเป็นรูปทรงเกือกม้า โดยมีแท่นหินบูชาอยู่ตรงกลาง เนื่องจากโครงสร้างดังกล่าวและทางเดินซึ่งนำไปสู่อนุสาวรีย์แห่งนี้ถูกจัดวางให้สอดคล้องกับพระอาทิตย์ที่ขึ้นในวันครีษมายัน จึงเชื่อกันว่ามีบทบาททางประการในทางศาสนาหรือดาราศาสตร์

△ สโตนเฮนจ์, วงกลมหิน

2000 ปีก่อน
สากลศักราช

ราว 1900 ปีก่อนสากลศักราช

ชาวอะมอไรต์เข้าพิชิต

ชาวอะมอไรต์ กลุ่มคนเซมิติกจากบริเวณลิแวนต์ คำชายแลกลเปลี่ยนในเมโสโปเตเมียสมัยจักรวรรดิแอกแคดในช่วงศตวรรษที่ 21 ก่อนสากลศักราช พวกเขาค่อยๆ ลงหลักปักฐาน ณ พื้นที่ส่วนใหญ่ทางตอนใต้ของภูมิภาคนี้ผ่านการสร้างนครรัฐที่เป็นเอกเทศบาบิโลน หนึ่งในนครรัฐเหล่านี้ กลายเป็นเมืองที่รุ่งโรจน์อย่างมาก ด้วยว่าเป็นเมืองหลวงของจักรวรรดิบาบิโลเนียที่ 1 ในเวลาต่อมา

▽ ประติมากรรมปูน
สมัยบาบิโลนเก่า

ราว 1900 ปีก่อนสากลศักราช

วิหารมิโน

อารยธรรมไมนอสก่อตัวขึ้นบนเกาะครีตราวๆ ช่วง 3000 ปีก่อนสากลศักราช และกลายมาเป็นกลุ่มอำนาจทางการเมืองใหญ่ในบริเวณเมดิเตอร์เรเนียน เราสามารถเห็นความเจริญรุ่งเรืองของพวกเขาอย่างชัดเจนได้จากวิหารอันน่าทึ่ง ซึ่งถูกสร้างขึ้นตามเมืองต่างๆ ตั้งแต่ประมาณช่วง 1900 ปีก่อนสากลศักราชเป็นต้นมา ส่วนใหญ่เป็นอาคารสำหรับบริหารจัดการบ้านเมือง เช่น พระราชวังคนอสซอส พระราชวังไฟตอส และพระราชวังบนเกาะเธรา (ซานโตรินี่) อาคารเหล่านี้มักสูงหลายชั้น มีระบบท่อระบายน้ำ และได้รับการตกแต่งอย่างหรูหรา

△ พระราชวังคนอสซอส ปัจจุบันได้รับการบูรณะและสร้างใหม่บางส่วน

1900 ปีก่อนสากลศักราช ชาวฮิตไทต์

สถาปนาอาณาจักรของพวกเขา โดยมีเมืองหลวงอยู่ที่ฮัตตุซา, อนาโตเลีย

1772 ปีก่อนสากลศักราช กษัตริย์ฮัมมูราบี

แห่งบาบิโลนทรงริเริ่มกฎหมายซึ่งเปลี่ยนการให้น้ำหนักจากการชดเชยความเสียหายให้เหยื่อไปเป็นการลงโทษผู้กระทำผิดแทน

๗ ฟาโรห์อาโมสที่ 1, รูปปั้นหินปูน

1549-1069 ปีก่อนสาเกตศักราช

อาณาจักรอียิปต์ใหม่

ภายใต้การปกครองของฟาโรห์อาโมสที่ 1 ผู้ก่อตั้งราชวงศ์ที่ 18 อียิปต์ถูกรวมเป็นหนึ่งเดียวอีกครั้ง หลังการขับไล่ผู้ปกครองชาวฮิกซอสออกจากดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำไนล์ นี่เองคือจุดเริ่มต้นของอาณาจักรอียิปต์ใหม่ ยุคสมัยที่รุ่งโรจน์ที่สุดของอียิปต์ อันเกิดจากการขยายอาณาจักรออกไปยังนูเบียและเอเชียตะวันตก ฟาโรห์อาโมสทรงย้ายที่ตั้งของสุสานราชวงศ์จากเหล่าพีระมิดไปยังหุบเขาแห่งกษัตริย์ใกล้นครธีบส์ อันเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับมรดกเชื้อสายธีบส์ของพระองค์

ราว 1650 ปีก่อนสาเกตศักราช
อียิปต์ตอนเหนือถูกชาวฮิกซอส
ผู้รุกรานจากบริเวณลิแวนต์
เข้ายึดครอง พวกเขาเป็น
ผู้ปกครองอียิปต์กลุ่มแรก
ที่มาจากต่างแดน

ราว 1600 ปีก่อนสาเกตศักราช การปะทุระดับ
มหันตภัยของภูเขาไฟบนเกาะเรธา (ซานโตรินี่)
เป็นชนวนเหตุให้อารยธรรมไมนอสเสื่อมถอย

1500 ปีก่อน
สาเกตศักราช

ราว 1600 ปีก่อนสาเกตศักราช
สภาพภูมิอากาศทั่วโลกเริ่มเย็นลง
คาดว่าเป็นผลจากการปะทุของ
ภูเขาไฟรอบโลก

ราว 1595-1530 ปีก่อนสาเกตศักราช
ชาวฮิตไทต์และชาวคัสไซต์ใช้อาวุธ
เหล็กและรถม้าลากในการบุกเข้ายึด
กรุงบาบิโลน

๔ กระดูกเสี่ยงทายจากราชวงศ์ซาง

ราว 1600 ปีก่อนสาเกตศักราช

ราชวงศ์ซางได้รับการสถาปนาขึ้น

ภายหลังการปกครองของราชวงศ์เซี่ยซึ่งมีสถานะกึ่งจริงกึ่งตำนาน ในเวลาต่อมา บริเวณลุ่มแม่น้ำเหลืองถูกปกครองโดยราชวงศ์ซาง กษัตริย์ชาวจีนรุ่นแรกๆ ซึ่งมีหลักฐานยืนยันแน่นหนากว่ามีอยู่จริง ราชวงศ์ซางได้รับการสถาปนาขึ้นโดยเฉินตั้ง ผู้พิชิตศึกหมิงเถียวที่ทำกับราชวงศ์เซี่ย วัตถุโบราณซึ่งทำจากทองสัมฤทธิ์ หยก และเซรามิก รวมถึงกระดูกเสี่ยงทาย (กระดูกที่มีตัวอักษรแกะสลักไว้และใช้ในพิธีทำนาย) ต่างเป็นหลักฐานยืนยันถึงความรุ่งรวยทางวัฒนธรรมของราชวงศ์ซาง

ราว 1810-1750 ปีก่อนสาเกตศักราช

กษัตริย์อัมมูราบี

ปัจจุบันเป็นที่จดจำในฐานะผู้ริเริ่มกฎหมายบาบิโลเนียตามพระนามของพระองค์ อัมมูราบีทรงเป็นที่เคารพภักดีในรัชสมัยของพระองค์เองจากการขยายจักรวรรดิบาบิโลเนียออกไปเกือบทั่วเมโสโปเตเมีย

ราว 1500 ปีก่อนสากลศักราช

วัฒนธรรมน็อกกอตัวขึ้น

วัฒนธรรมน็อก ซึ่งได้ชื่อจากหมู่บ้านน็อก สถานที่แรกที่มีการค้นพบวัตถุโบราณจากวัฒนธรรมนี้ เริ่มก่อตัวขึ้นในพื้นที่ประเทศในจีเรียในปัจจุบัน นอกจากนี้จะโด่งดังที่สุดในด้านการทำรูปปั้นดินเผา ชาวน็อกยังค้นพบการหลอมเหล็กในช่วงเวลาเดียวกับที่ยุคเหล็กกำลังอุบัติขึ้นในยุโรปและเอเชีย อารยธรรมของพวกเขามีอายุยืนยาวมาก จนกระทั่งสาบสูญไปอย่างลึกลับและชั่วพริบตา ราวๆ 500 ปีก่อนสากลศักราช

◀ รูปปั้นดินเผาชาวน็อก

1336 ปีก่อนสากลศักราช ฟาโรห์

ตุตันคาเมนและราชินีเนเฟอร์ติติ
ทรงฟื้นฟูศาสนาของอียิปต์เก่า

1500 ปีก่อน
สากลศักราช

ราว 1400 ปีก่อนสากลศักราช กลุ่มผู้พูดภาษา
พระเวทอพยพเข้าไปยังอินเดียจากทางทิศ
ตะวันตกเฉียงเหนือ จากนั้นแพร่กระจายไป
ทั่วทั้งอินเดียตอนเหนือ

1384 ปีก่อนสากลศักราช การปฏิรูปศาสนา
ในอียิปต์โดยฟาโรห์เคนาเคนได้ปฏิเสธ
เทพเจ้าองค์เก่าๆ แล้วหันไปบูชา
ดวงอาทิตย์แทน

1300 ปีก่อนสากลศักราช
วัฒนธรรมเอิร์นฟิลด์
ซึ่งเป็นชื่อที่ได้จากวิถีปฏิบัติ
ของการเก็บถั่วลิสงหลังพิธีเผาศพ
ไว้ในโกศ ก่อตัวขึ้นใน
ยุโรปตอนกลาง

▲ ตราผนึกทรงกระบอกพร้อมรอยนูนประทับของชาวอัสซีเรีย

ราว 1400 ปีก่อนสากลศักราช

ชาวอัสซีเรียประกาศอิสรภาพ

หลังเป็นรัฐใต้อาณัติของจักรวรรดิแอกแคดและบาบิโลเนียใน
เมโสโปเตเมียมาหลายศตวรรษ ชาวอัสซีเรียก็เริ่มผงาดขึ้น
ในฐานะมหาอำนาจที่เป็นเอกเทศ

1500-500 ปีก่อน
สากลศักราช
ยุคเหล็ก

การหลอมเหล็กถูกพัฒนาขึ้น
ในเอเชีย แพร่หลายไปยังตะวัน-
ออกกลางในช่วงศตวรรษที่ 12
ก่อนสากลศักราช ก่อนจะค่อยๆ
กระจายไปทั่วโลก

ราว 1500 ปีก่อนสากลศักราช ชาวฮิตไทต์ใน
อนาโตเลียพัฒนาเทคนิคการหลอมเหล็ก
(ตามที่ปรากฏในหิวขวานข้างบน)
แต่เก็บรักษาความลับดังกล่าวไว้อย่างมิดชิด
เพื่อคงความเหนือกว่าของพวกเขาเมื่อ
เทียบกับรัฐเคียงข้าง

ราว 1000 ปีก่อนสากลศักราช เทคโนโลยี
หลอมเหล็กแพร่หลายไปยังเอเชียตะวันตก
และยุโรป ทางตอนเหนือไปไกลจนถึง
หมู่เกาะเซตแลนด์ (บน) นอกจากนี้
ชาวน็อกก็ยังค้นพบเทคโนโลยีดังกล่าว
เองด้วย

ราว 500 ปีก่อนสากลศักราช ช่างหลอมเหล็ก
ชาวจีนเรียนรู้กระบวนการหลอมและ
แปรรูปเหล็ก ก่อนจะเริ่มผลิตชิ้นงานที่
ละเอียดซับซ้อนขึ้น เช่น ตะขอเข็มขัด
ประดับทองตามที่เห็นนี้ (บน)

1264-1244 ปีก่อนสากลศักราช

ฟาโรห์รามเซสที่ 2 ทรงขยายอาณาจักรอียิปต์

ภายใต้การปกครองของฟาโรห์รามเซสที่ 2 อาณาจักรอียิปต์ขยายอาณาบริเวณออกไปทางตอนใต้ เข้าไปถึงนูเบีย ซึ่งรุ่มรวยไปด้วยทองคำ นอกเหนือจากการพิชิตชาวนูเบียแล้ว ฟาโรห์รามเซสที่ 2 ยังทรงริเริ่มโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ภายในอาณาเขตนูเบียของพระองค์ เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจการของชาวอียิปต์ โครงการนี้เสร็จสมบูรณ์ในรูปของมหาวิหาร 2 แห่งซึ่งจะเข้าไปในภูเขาหิน ณ มหาวิหารอาบูซิมเบล โดยมีประติมากรรมขนาดใหญ่รูปทรงต่างๆ แกะสลักไว้ตามกำแพง นั่นก็คือ มหาวิหารซึ่งอุทิศแด่ฟาโรห์รามเซสเอง และวิหารเล็กอีกแห่งหนึ่งซึ่งอุทิศแด่เนเฟอร์ทารีพระมเหสีของพระองค์

◀ ฟาโรห์รามเซสที่ 2 ตามที่ปรากฏในประติมากรรมบนผนังวิหาร

ราว 1200 ปีก่อนสากลศักราช อาณาจักรลิเดียได้รับการสถาปนาขึ้นในเอเชียไมเนอร์ หลังอาณาจักรฮิตไทต์ถดถอย

ราว 1100-800 ปีก่อนสากลศักราช ยุคมีดของกรีกเริ่มขึ้นหลังอารยธรรมไมซีนีล่มสลาย

1000 ปีก่อนสากลศักราช

ราว 1200 ปีก่อนสากลศักราช วัฒนธรรมชาวอินกัวตซ์ขึ้นบริเวณเทือกเขาแอนดีสของเปรู

ราว 1100 ปีก่อนสากลศักราช ชาวฟินิเซียผู้ล่องทะเลผงาดขึ้นเป็นกลุ่มอำนาจสำคัญในแถบเมดิเตอร์เรเนียน

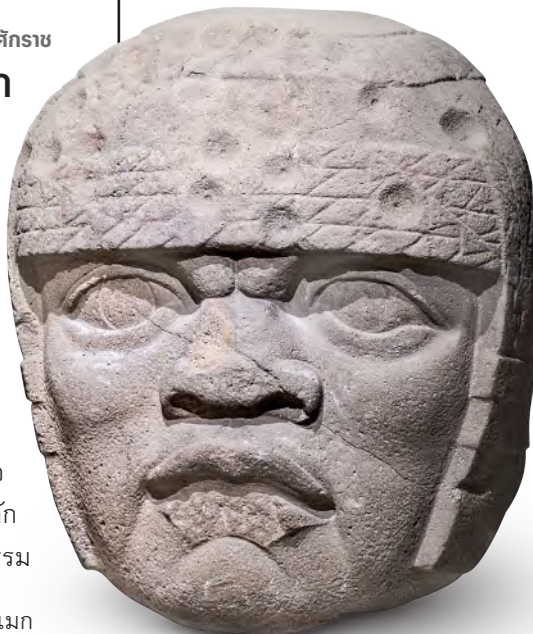
1046 ปีก่อนสากลศักราช ราชวงศ์โจวพิชิตราชวงศ์ซางซึ่งปกครองจีนมาก่อนหน้า

ราว 1200 ปีก่อนสากลศักราช

วัฒนธรรมโอลเมก

วัฒนธรรมโอลเมก อารยธรรมที่เราารู้ว่าเก่าแก่ที่สุดในภูมิภาคเมโสอเมริกา ก่อตัวขึ้นจากชุมชนผู้ล่องหลักปักฐานในบริเวณอ่าวเม็กซิโก โดยมีศูนย์กลางแห่งแรกอยู่ที่ซานโลเรนโซ ต่อมาอยู่ที่ลาเวนตา ลักษณะเด่นประการหนึ่งของวัฒนธรรมโอลเมกคือการแกะสลักหิน ชาวโอลเมกได้สร้างรูปปั้นยักษ์ใหญ่จำนวนหนึ่งจากหินบะซอลต์ ซึ่งเป็นที่รู้จักในชื่อ “เศียรยักษ์” ตลอดจนหน้ากากแกะสลัก และหัวขวานซึ่งคาดว่าถูกใช้ในพิธีกรรม

▶ “เศียรยักษ์” ของชาวโอลเมก

สินค้าแลกเปลี่ยนที่สำคัญที่สุดของชาวฟินิเซียคือสีย้อมผ้าสีม่วง ซึ่งสกัดจากหอยทากทะเลมูเร็กซ์

ราว 1000 ปีก่อนสากลศักราช

อาณาจักรคูช

หลังการล่มสลายของอาณาจักรอียิปต์ใหม่ ชาวนูเบียซึ่งก่อนหน้านี้อยู่ใต้การปกครองของชาวอียิปต์มาโดยตลอดกลับมาควบคุมดินแดนของตนเองอีกครั้ง พวกเขาสถาปนาอาณาจักรคูชอันเป็นเอกเทศ โดยมีเมืองหลวงอยู่ที่นาปาตา (ปัจจุบันคือคารีมาในซูดาน) จากนั้นภายในเวลาไม่กี่ศตวรรษ ชาวนูเบียก็กุมอำนาจเหนืออียิปต์ตอนบน และแต่งตั้งราชวงศ์คูชซึ่งจะปกครองอียิปต์ทั้งหมดในเวลาต่อมา

► เครื่องปั้นดินเผาจากอาณาจักรคูช

ราว 1000 ปีก่อนสากลศักราช

กษัตริย์เดวิดรวมบรรดาชนเผ่าในอิสราเอลเป็นหนึ่งเดียวกันและพิชิตกรุงเยรูซาเลม

1000 ปีก่อน
สากลศักราช

▼ เรือพาณิชย์ของชาวฟินิเชีย, ประติมากรรมแผ่นหนึ่ง

ราว 1000 ปีก่อนสากลศักราช

ท่าเรือฟินิเชีย

เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 10 ก่อนสากลศักราช ชาวฟินิเชียกลายเป็นมหาอำนาจทางทะเลในบริเวณเมดิเตอร์เรเนียนตะวันออก พวกเขาเริ่มสร้างท่าเรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายถ่ายเทสินค้าไปรอบภูมิภาคตะวันออกกลาง เมืองท่าต่างๆ อย่างเมืองไทร์ ซิดอน และบีบิลอสค่อยๆ ขยายตัวและกลายเป็นนครรัฐที่ปกครองตนเอง

ราว 969-936 ปีก่อนสากลศักราช

นครไทร์รุ่งเรืองภายใต้การปกครองของกษัตริย์อิรามที่ 1

นครไทร์มีที่ตั้งสำหรับการค้าขายที่สมบูรณ์แบบ ชายฝั่งของบริเวณซึ่งกลายมาเป็นเลบานอนในปัจจุบัน ภายใต้การปกครองของกษัตริย์อิรามที่ 1 นครไทร์กลายเป็นศูนย์กลางการค้าขายส่วนใหญ่ในภูมิภาคนี้ จุดดึงดูดหลักสำหรับบรรดาพ่อค้าวานิชก็คือโครงการก่อสร้างที่กษัตริย์อิรามที่ 1 ทรงริเริ่มขึ้น นั่นก็คือ บริการโรงเก็บของภายในนครที่มีกำแพงป้องกันอย่างดี

► เศียรแกะสลักจากนครไทร์

ราว 1000 ปีก่อนสากลศักราช

วัฒนธรรมอะดินาเริ่มก่อตัวขึ้นบริเวณลุ่มแม่น้ำโอไฮโอในอเมริกาเหนือ

ราว 1035?-970? ปีก่อนสากลศักราช

กษัตริย์เดวิด

ตามที่คัมภีร์ไบเบิลเล่าไว้ เดวิดเป็นคนเลี้ยงแกะและนักดนตรีที่ผงาดขึ้นสู่อำนาจหลังสังหารยักษ์โกไลแอธจากฟิลิสเตียได้สำเร็จ พระองค์ทรงสืบทอดราชบัลลังก์ต่อจากพระเจ้าซาอูลในฐานะกษัตริย์แห่งอิสราเอล และนำพาพสกนิกรของพระองค์เข้าสู่กรุงเยรูซาเลม

จักรวรรดิอัสซีเรียใหม่

หลังหลุดพ้นจาก "ยุคมืด" แห่งความถดถอยซึ่งครอบงำภูมิภาคตะวันออกกลางส่วนใหญ่ไปเกินกว่า 1 ศตวรรษ อัสซีเรียก็เริ่มสถาปนาจักรวรรดิขึ้นมาใหม่ เมื่อถึงตอนที่กษัตริย์อัสซัด-นิรานีที่ 2 ทรงขึ้นครองราชบัลลังก์เมื่อ 911 ปีก่อนสากลศักราช รากฐานของจักรวรรดิอัสซีเรียใหม่ก็ถูกเตรียมไว้เรียบร้อยแล้ว ภายใต้การนำของพระองค์ จักรวรรดินี้พิชิตดินแดนเมโสโปเตเมียจำนวนมากและดินแดนที่อยู่ไกลออกไปอีก การแผ่ขยายอาณาเขตดังกล่าวทำให้จักรวรรดิอัสซีเรียใหม่เป็นจักรวรรดิที่แข็งแกร่งและใหญ่โตที่สุดในโลกเคยมีมานับจนถึงตอนนั้น

▲ ประติมากรรมปูนปั้นอัสซีเรีย

ราว 930 ปีก่อนสากลศักราช หลังกษัตริย์
โซโลมอนสิ้นพระชนม์ อาณาจักรของ
พระองค์ก็แตกตัวเป็นอิสราเอล
ในตอนเหนือและยูดาห์ในตอนใต้

กษัตริย์อิสราเอลที่ 1 ทรงส่ง
ไมเซดาร์จากเลบานอน
ให้กษัตริย์โซโลมอนเพื่อ
สนับสนุนการก่อสร้าง
วิหารในเยรูซาเลม

901 ปีก่อน
สากลศักราช

ราว 910 ปีก่อนสากลศักราช ซีเทีย
ในยูเรเชียตอนกลางกลายเป็นที่
ลงหลักปักฐานของผู้คนเร่ร่อนจาก
เขตทุ่งหญ้าของเอเชีย

ราว 950 ปีก่อนสากลศักราช พระวิหารที่ 1 ถูกสร้างขึ้น ในกรุงเยรูซาเลม

ตามเรื่องที่เล่าต่อๆ กันมา กษัตริย์เดวิดคือผู้นำหีบแห่งพันธสัญญามายังเยรูซาเลม ทว่าโซโลมอน พระโอรสของพระองค์ คือผู้สั่งให้มีการสร้างพระวิหารขึ้นมาเพื่อเก็บรักษาหีบนั้น เมื่อพระองค์ทรงขึ้นครองราชบัลลังก์อิสราเอล พระวิหารดังกล่าว ซึ่งต่อมาเป็นที่รู้จักในชื่อพระวิหารที่ 1 คือศูนย์กลางทางจิตวิญญาณและวัฒนธรรมของนครแห่งนี้ โดยตั้งอยู่บนภูเขาโมไรอาห์ (เนินพระวิหาร) ก่อนจะถูกชาวบาบิโลเนียทำลายลงเมื่อ 586 ปีก่อนสากลศักราช

► แผนที่กรุงเยรูซาเลม

ราว 900-400 ปีก่อนสากลศักราช

อารยธรรมอิทรัสคัน

ในศตวรรษที่ 9 ก่อนสากลศักราช นครรัฐหลายแห่งทางตอนเหนือของอิตาลีเริ่มเจริญรุ่งเรืองขึ้น โดยวิวัฒนาการไปเป็นอารยธรรมที่มีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์แบบอิทรัสคันชัดเจน

อารยธรรมดังกล่าวดำเนินต่อไปหลายศตวรรษ

จนกระทั่งถูกหลอมรวมเป็นส่วนหนึ่งของ

รัฐโรมัน สิ่งที่เราารู้เกี่ยวกับสังคมอิทรัสคัน

ส่วนใหญ่มาจากการงานศิลปะที่ขุดพบตาม

หลุมศพครอบครัว ตั้งแต่จิตรกรรม

ฝาผนัง เครื่องปั้นดินเผา

ไปจนถึงรูปปั้น

ทองสัมฤทธิ์

► รูปปั้นอิทรัสคันทรงหมูป่า

900 ปีก่อน
สากลศักราช

ราว 890-824 ปีก่อนสากลศักราช

พระเจ้าชาลมานเชอร์ที่ 3

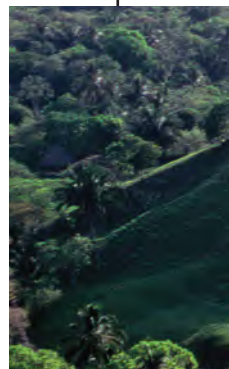
พระเจ้าชาลมานเชอร์ที่ 3 ทรงพยายามขยายอาณาเขตจักรวรรดิอัสซีเรียที่พระบิดาของพระองค์ทรงสถาปนาขึ้นอย่างไม่หยุดยั้งตลอดรัชสมัยการปกครองของพระองค์ ตั้งแต่ราว 859 ปีก่อนสากลศักราช จนถึงคราวสิ้นพระชนม์ใน 824 ปีก่อนสากลศักราช

ราว 900 ปีก่อนสากลศักราช ชาวฟินิเซียแผ่ขยาย

อิทธิพลออกไปทั่วภูมิภาคเมดิเตอร์เรเนียน

สร้างอาณานิคมในแอฟริกาเหนือและสเปนตอนใต้

อักษรโบราณซึ่งขุดพบ ณ เมืองโบราณ
ลาเบนตา ดูจะบ่งชี้ว่าชาวโอลเมก
เป็นอารยธรรมแรกในโลกใหม่
ที่คิดค้นระบบการเขียนขึ้น

ราว 900 ปีก่อนสากลศักราช

ความรุ่งโรจน์ของวัฒนธรรมชาวิน

อารยธรรมซึ่งก่อตัวขึ้นในเขตเทือกเขาแอนดิสทางตอนเหนือ
มีศูนย์กลางอยู่ ณ ตำแหน่งที่ตั้งของชาวิน เด อวนตาร์ (ในปัจจุบัน)

นครซึ่งถูกสร้างขึ้นที่นี่มีเขตอาคารสำหรับศาสนาและพิธีกรรม

ตกแต่งด้วยงานแกะสลักหินตามแบบฉบับแอนดิส

◀ เครื่องประดับทรงวงอกแบบชาวิน
ทำจากทองคำ

▲ งานประดับตกแต่งบนกำแพงขุ้มประตู
ของพระเจ้าซาลมานเนเซอร์ที่ 3, นิมรัด

872 ปีก่อนสากลศักราช น้ำท่วม
ครั้งรุนแรงในแม่น้ำไนล์
ทะเลสาบหลายวิหารแห่งลักซอร์

836 ปีก่อนสากลศักราช สงคราม
กลางเมืองปะทุขึ้นในอียิปต์หลัง
การแย่งชิงอำนาจระหว่าง
กลุ่มอำนาจภายในราชวงศ์

863 ปีก่อนสากลศักราช นิมรัดกลายเป็น เมืองหลวงของอัสซีเรีย

อาณาจักรอัสซีเรียใหม่แข็งแกร่งขึ้น
ในศตวรรษที่ 9 ก่อนสากลศักราช
เมื่อกษัตริย์อัสซูร์นาเซอร์ปาลที่ 2 ทรงขึ้น
ครองราชย์ พระองค์ทรงทำการตีอย่าง
โหดเหี้ยมเพื่อขยายอาณาจักร พื้นที่
อัสซีเรียสู่ความยิ่งใหญ่และทรงอำนาจ
ในอดีต พระองค์ทรงย้ายเมืองหลวงจาก
อัสซูร์ไปยังนิมรัด (หรือที่รู้จักกันในชื่อ
คาลชู) พระองค์ทรงสร้างราชวังหุหุรา
มากมายขึ้นที่นั่น หลังสิ้นพระชนม์
พระเจ้าซาลมานเนเซอร์ที่ 3 พระโอรส
ของพระองค์ก็ทรงมุ่งมั่นที่จะดำเนิน
ตามรอยพระบิดา

801 ปีก่อน
สากลศักราช

▲ มหาพีระมิดที่ลาเบเนตา

ราว 850 ปีก่อนสากลศักราช อาณาจักรวาน
(ในอาร์เมเนียสมัยใหม่) แยกตัวเป็นอิสระ
จากอาณาจักรอัสซีเรียภายใต้การปกครอง
ของกษัตริย์อาร์ราเมแห่งอูร์อาร์ตู

▼ รูปปั้นศีรษะดินเหนียว
จากคาร์เธจ

ราว 814 ปีก่อนสากลศักราช ก่อตั้งนครคาร์เธจ

มีตำนานมากมายเกี่ยวกับการก่อตั้งนคร
คาร์เธจโดยชาวฟินิเซียบนชายหาดของ
ตูนิเซียในปัจจุบัน คำบอกเล่าอันเป็นที่
จดจำที่สุดคือตำนานของราชินีไดโด (หรือ
เอลิซซา) จากนครไทร พระองค์ทรงชื่อ
ที่ดินดังกล่าวและกลายเป็นราชินีพระองค์
แรกของนครแห่งนี้ อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริง
อันไร้ข้อกังขาก็คือนครแห่งนี้วิวัฒนาการ
มาจากอาณานิคมฟินิเซียแห่งหนึ่งไปเป็น
นครรัฐที่รุ่งเรือง เป็นเมืองหลวงของ
จักรวรรดิคาร์เธจที่ทรงอำนาจ

ราว 900 ปีก่อนสากลศักราช

วัฒนธรรมโอลเมกเคลื่อนย้ายไปยังลาเบเนตา

หลังนครโอลเมกที่ซานโลเรนโซเสื่อมสภาพอย่างหนัก ซึ่งอาจ
เป็นผลจากสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง ผู้อยู่อาศัยได้พากัน
ย้ายถิ่นฐานไปตั้งศูนย์กลางใหม่ที่ลาเบเนตา ราว 75 กิโลเมตร
ทางตะวันออกเฉียงเหนือ นครแห่งใหม่นี้สร้างขึ้นในระดับใหญ่
มโหฬาร มีถนนปูลาดทาง ตลอดจนพีระมิดดินเหนียวขนาด
ยักษ์ตั้งตระหง่าน ในบรรดาวัตถุโบราณที่นักโบราณคดี
ค้นพบนั้น มีขวานที่ทำจากหยกสำหรับใช้ในพิธีกรรม รูปปั้น
และเครื่องปั้นดินเผา

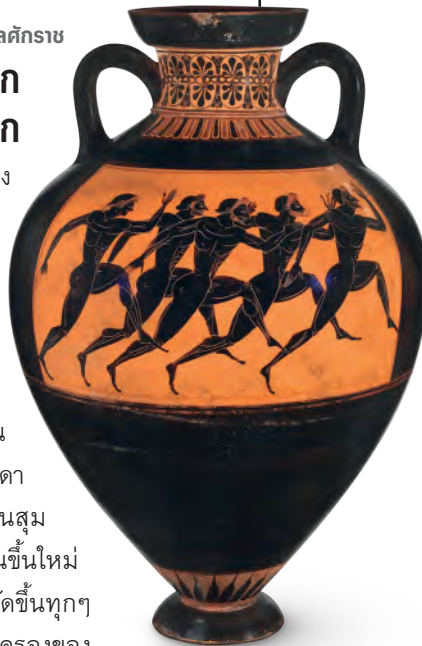
ราว 800 ปีก่อนสากลศักราช ชาวกรีกจากนครรัฐ
อย่างสปาร์ตา เอเธนส์ และธีบส์ กระจายตัว
จากกรีซแผ่นดินใหญ่ไปยังอาณานิคมต่างๆ
รอบทะเลอีเจียน

800 ปีก่อน
สากลศักราช

776 ปีก่อนสากลศักราช

งานแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ของชาวกรีกครั้งแรก

ตามธรรมเนียมที่เล่าต่อกันมา เมือง
โอลิมเปียจัดงานแข่งขันกีฬาโอลิมปิก
ของชาวกรีกทั้งหมดเป็นครั้งแรกเมื่อ
776 ปีก่อนสากลศักราช นอกจากนี้
จะเป็นเทศกาลทางศาสนาและการ
แข่งขันกีฬาแล้ว เกมการแข่งขันเหล่านี้
ยังมีจุดประสงค์ทางการเมืองด้วย ทั้งใน
ด้านการสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบรรดา
นครรัฐกรีกที่มาร่วมแข่งขัน ตลอดจนสม
เชื่อไพระหว่างคู่แข่งหน้าเดิมๆ ให้ลูกโซ่ขึ้นใหม่
งานแข่งขันกีฬาโอลิมปิกโบราณถูกจัดขึ้นทุก
4 ปี และยังคงถูกจัดต่อมาภายใต้การปกครองของ
ชาวโรมันจนถึงศตวรรษที่ 4 ก่อนสากลศักราช

▲ นักกีฬากรีกเปลือยกาย
ในจิตรกรรมบนโอ

ราว 800 ปีก่อนสากลศักราช

ยุคพระเวท

การประพันธ์ตัวบทสันสกฤต คัมภีร์พราหมณ์
และคัมภีร์อุปนิษัท คือจุดเริ่มต้นของช่วงเวลา
ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในฐานะยุคพระเวทตอนปลาย
ของอารยธรรมสินธุ-พระเวทแห่งอินเดียตอน
เหนือ คัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้ ตลอดจนงานตัวบท
อื่นๆ ได้รับการสะสมไว้เป็นชุดๆ หรือก็คือ
คัมภีร์พระเวททั้งสิ้นเป็นรากฐานของบรรดา
ศาสนาพราหมณ์ นอกจากนี้ ตัวบทเหล่านี้
ยังเป็นรากฐานสำคัญให้กับหลักการปกครอง
ของวัฒนธรรมกูรในท้องที่ และส่งอิทธิพลต่อ
การพัฒนาโครงสร้างสังคมแบบแบ่งลำดับชั้น
ในเวลาต่อมาด้วย

◀ ปราชญ์เวทาสสนทนากับพระเจ้าชนเมชัยแห่ง
เผ่าพงศ์กูร ผู้เก็บรวบรวมคัมภีร์พระเวท

771 ปีก่อนสากลศักราช

ราชวงศ์โจวตะวันออก เริ่มขึ้นในจีน

หลังเหล่านายชนนุกยัตนครเข้าจึง
เมืองหลวงของราชวงศ์โจว บรรดา
ราชวงศ์ก็ต้องจรีไปทางทิศตะวันออก
ส่งผลให้นครลั่วอี่กลายเป็นเมืองหลวง
ของราชวงศ์โจวตะวันออก นำมาซึ่งจุด
เริ่มต้นของยุคเสื่อมถอยทางอำนาจของ
กษัตริย์ราชวงศ์โจว ตลอดจนการแตกหัก
ของภูมิภาคนี้ไปเป็นรัฐที่ปกครองตนเอง
มากขึ้น ช่วงครั้งแรกของราชวงศ์โจว
ตะวันออกกลายเป็นที่รู้จักในชื่อยุค
วสันตสารท (722-481 ปีก่อนสากล-
ศักราช) โดยตั้งตามจดหมายเหตุ
วสันตสารท จดหมายเหตุทางการ
ของรัฐลู่

◀ ดาบแห่งโกวเจียน กษัตริย์แห่งแคว้นเยว่
หนึ่งในผู้กุมอำนาจนำของสมัยนี้

753 ปีก่อนสากลศักราช

สถาปนากรุงโรม

ตำนานการก่อตั้งกรุงโรมซึ่งเป็นที่ยึดจำที่สุุดเรื่องหนึ่งบอกเล่าเรื่องราวของโรมูลุสกับเรมุส พระโอรสฝาแฝดของเทพเจ้ามาร์ส หลังถูกทิ้งให้ตายที่ริมแม่น้ำทิเบส ขณะยังเป็นทารก ทั้งสองถูกแม่หมาป่านางหนึ่งรับไปเลี้ยงดู พวกเขากลับมายังแผ่นดินแห่งนี้อีกครั้งเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ด้วยความมุ่งมั่นที่จะสร้างนครบนที่ผืนนั้น การโต้เถียงกันว่าจะตั้งนครไว้ที่ใดนำไปสู่ความตายของเรมุส หลังจากนั้น โรมูลุสก็สถาปนากรุงโรมขึ้นบนเนินเขาพาลาตินเมื่อ 753 ปีก่อนสากลศักราช และขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์พระองค์แรกของนครแห่งนี้

“กรุงโรมได้เติบโตใหญ่ขึ้นจากจุดตั้งต้นอันต่ำต้อย จนตอนนี้กำลังถูกโอบกอดด้วยความยิ่งใหญ่ของตัวเอง”

สัอี, ประวัติศาสตร์แห่งกรุงโรม, 10 ปีก่อนสากลศักราช

◁ โรมูลุสกับเรมุสดูดนมจากเต้าของแม่หมาป่า

745-727 ปีก่อนสากลศักราช จักรวรรดิอัสซีเรีย

แผ่ขยายไปทั่วเมโสโปเตเมียไปจนถึงเมดิเตอร์เรเนียน และจากซีเรียทางตอนเหนือไปจนถึงคาบสมุทรอาหรับ

701 ปีก่อนสากลศักราช

ราว 750 ปีก่อนสากลศักราช กษัตริย์ปิเยแห่งอาณาจักรคูซทรงบุกเข้ายึดอียิปต์และสถาปนาราชวงศ์นูเบียที่ 25

ราว 750 ปีก่อนสากลศักราช กวีนิพนธ์มหากาพย์ของโฮเมอร์ได้รับการบันทึกไว้เป็นครั้งแรกโดยใช้อักษรแบบฟินิเซีย

ศตวรรษที่ 8 ก่อนสากลศักราช

โฮเมอร์

โฮเมอร์ ผู้ประพันธ์มหากาพย์อีเลียดและมหากาพย์โอดิสซีย์ เป็นบุคคลในตำนาน ด้วยความที่กวีนิพนธ์เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งในสายธารวรรณกรรมมุขปาฐะ จึงเป็นไปได้ว่ากวีนิพนธ์ซึ่งกล่าวกันว่าประพันธ์โดยโฮเมอร์นั้นแท้จริงแล้วอาจเป็นผลงานของนักประพันธ์หลายคนตลอดช่วงเวลาอันยาวนาน

▽ พระมิดแห่งเมโรอิดที่ซูดาน, แอฟริกา

ราว 720 ปีก่อนสากลศักราช

การก่อสร้างพีระมิดที่นครเมโรเอ

ในศตวรรษที่ 8 ก่อนสากลศักราช เมืองหลวงของอาณาจักรคูซตั้งอยู่ที่นาปาตา แต่พระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์มีต้นตอมาจากทางใต้ลงไปกว่านั้น หรือก็คือที่นครเมโรเอ นครแห่งนี้กลายเป็นสถานที่ฝังพระศพของเชื้อราชวงศ์ฝั่งดังกล่าว และเขตสุสานก็ถูกสร้างขึ้นเมื่อ 720 ปีก่อนสากลศักราช บรรดาพีระมิดซึ่งกักเก็บหลุมศพเหล่านี้ถูกสร้างขึ้นในสโตนูเบีย โดยมีด้านกำแพงสูงชัน

685-668 ปีก่อนสากลศักราช

สปาร์ตาผงาดขึ้นเป็น มหาอำนาจในกรีซ

ชาวสปาร์ตาถือเอาความแข็งแกร่งและวินัยเป็นอุดมคติ พร้อมกับสร้างกองทหารอันประกอบด้วยนักรบผู้ปราศจากความกลัว ยืนเด่นอยู่กลางสนามรบในชุดออกรบและหมวกอันเป็นเอกลักษณ์ของพวกเขา ด้วยเหตุนี้ตลอดศตวรรษที่ 7 ก่อนสากลศักราช สปาร์ตาจึงผงาดขึ้นเป็นกองกำลังทหารที่ทรงพลังที่สุดในกรีซ พวกเขาเป็นพันธมิตรที่ทรงคุณค่า และเป็นศัตรูที่น่าเกรงขาม

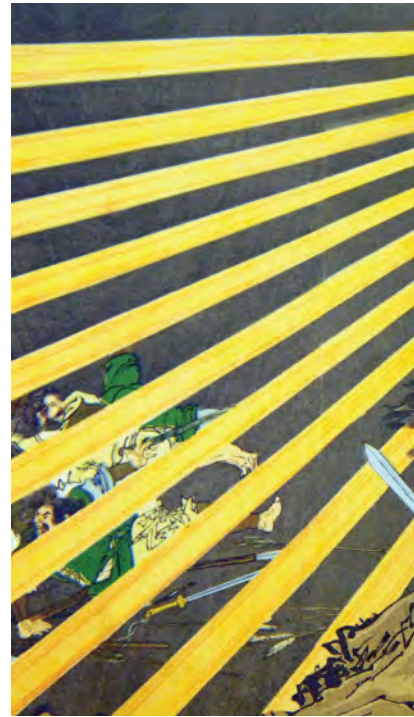
► นักรบสปาร์ตา, ทองสัมฤทธิ์

660 ปีก่อนสากลศักราช

จักรพรรดิพระองค์แรก ในตำนานของญี่ปุ่น

ตามธรรมเนียมที่เล่าต่อกันมา จักรพรรดิจิมมุ ผู้สืบเชื้อสายจากอามาเตราสุ เทพีแห่งดวงอาทิตย์ ทรงกลายเป็นจักรพรรดิพระองค์แรกของญี่ปุ่นหลังพิชิตดินแดนทั้งประเทศได้สำเร็จ มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ยืนยันถึงการมีอยู่ของพระองค์ไม่มากนัก อีกทั้งตำนานดังกล่าวก็ดูจะเป็นส่วนผสมระหว่างปกรณัมกับเหตุการณ์จริง อย่างไรก็ตาม วันที่ 11 กุมภาพันธ์ ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นวันขึ้นครองราชย์ของพระองค์ ยังคงได้รับการเฉลิมฉลองในฐานะวันสถาปนาชาติญี่ปุ่น

700 ปีก่อน
สากลศักราช

689 ปีก่อนสากลศักราช

เซนาเคริบ จักรพรรดิอัสซีเรีย
ทรงทำลายกรุงบาบิโลน

671 ปีก่อนสากลศักราช กษัตริย์อิชาร์เซตดอน

จากอัสซีเรียทรงเข้ายึดนครเมมฟิส เมืองหลวงของอียิปต์ ชาวอียิปต์สามารถยึดเมืองหลวงแห่งนี้คืนมาได้ในอีก 8 ปีต่อมา

ราว 700 ปีก่อนสากลศักราช

การขยายนครนิเนเวห์

กษัตริย์เซนาเคริบทรงขึ้นครองราชบัลลังก์อาณาจักรอัสซีเรียเมื่อ 705 ปีก่อนสากลศักราช นอกเหนือจากการขยายดินแดนอาณาจักรแล้ว พระองค์ยังทรงริเริ่มการเคลื่อนย้ายเมืองหลวงไปยังนครนิเนเวห์ด้วย การเคลื่อนย้ายส่งผลให้มีการบูรณะปรับปรุงนครเก่าแห่งนี้ ซึ่งตั้งอยู่รายรอบ “พระราชวังอันไร้เทียมทาน” ขนานใหญ่ ยังผลให้นครแห่งนี้เป็นเมืองที่ใหญ่โตและสำคัญที่สุดเมืองหนึ่งของโลก ณ เวลานั้น

▲ “พระราชวังอันไร้เทียมทาน” ของกษัตริย์เซนาเคริบ

▲ จักรพรรดิฉินตี้กั๋ว

ศตวรรษที่ 7 ก่อนสากลศักราช

ปรัชญาเมธี รื้อยสำนักของจีน

ความคิดปรัชญารุ่งเรืองในช่วงสมัยราชวงศ์โจวตะวันออกของจีน ระบบความคิดที่หลากหลายซึ่งก่อตัวขึ้นในช่วงนี้กลายเป็นที่รู้จักในนามปรัชญาเมธีรื้อยสำนัก โดยหมายรวมถึงนักคิดอย่างเล่าจื๊อ (ผู้ก่อตั้งลัทธิเต๋า) ขงฟู่จื๊อ (หรือขงจื๊อ ผู้ก่อตั้งลัทธิขงจื๊อ) ม่อจื๊อ (ลัทธิม่อจื๊อ) และหานเฟย์จื๊อ (ลัทธินิติธรรมนิยม)

▲ เล่าจื๊อกำลังขี่วัว

621 ปีก่อนสากลศักราช “ยุคสมัยแห่งพระราช” เริ่มต้นในหลายๆ นครรัฐกรีก

620-600 ปีก่อนสากลศักราช เหรียญกษาปณ์ถูกใช้เป็นหน่วยเงินครั้งแรกที่ลิเดีย (ตุรกีในปัจจุบัน)

601 ปีก่อน
สากลศักราช

620 ปีก่อนสากลศักราช ดราโกบัตินูตี ประมวลกฎหมายฉบับแรกในเอเธนส์ (อันเป็นที่มาของคำว่า “draconian”)

612 ปีก่อนสากลศักราช การล่มสลายของจักรวรรดิอัสซีเรียใหม่เป็นผลพวงจากการพังทลายนครินเนเวห์เพราะการลุกฮือของชาวบาบิโลเนียและชาวมีดซ์

หอสมุดของกษัตริย์อัสซูร์บานิปาล
เก็บรักษาตัวบทไว้ในรูปของ
แผ่นดินเหนียวกว่า 30,000 แผ่น

668 ปีก่อนสากลศักราช

กษัตริย์อัสซูร์บานิปาล ทรงขึ้นเป็นจักรพรรดิอัสซีเรีย

อัสซูร์บานิปาล ซึ่งบางครั้งถูกกล่าวถึงในฐานะ “กษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่พระองค์สุดท้ายแห่งอัสซีเรีย” ทรงขึ้นสู่อำนาจเมื่อจักรวรรดิอัสซีเรียกำลังรุ่งโรจน์อยู่ในจุดสูงสุด ในรัชสมัยของพระองค์ พระองค์ทรงสถาปนานครินเนเวห์ขึ้นเป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรม การเมือง และการค้าของจักรวรรดิ มีการสร้างหอสมุดขนาดใหญ่เป็นที่เก็บรักษาตัวบทอย่างมหากาพย์กิลกาเมช รวมถึงอาคารซึ่งตกแต่งอย่างสวยงามด้วยรูปปั้นและประติมากรรมนูนต่ำ

▼ ศิลปะจารึกของกษัตริย์อัสซูร์บานิปาล

ราว 600 ปีก่อนสากลศักราช

การบูรณะฟื้นฟูกรุงบาบิโลน

พระเจ้าเนบูคัดเนสซาร์ที่ 2 ผู้ปกครองจักรวรรดิบาบิโลเนียใหม่ (ครองราชย์ 605-562 ปีก่อนสากลศักราช) ทรงเป็นผู้นำทางการทหารที่ตึ่เลิศและกลายเป็นที่รู้จักจากโครงการก่อสร้างต่างๆ ในเมโสโปเตเมีย พระองค์รับสั่งให้มีการบูรณะกรุงบาบิโลนเพื่อฟื้นฟูชื่อเสียงของนครแห่งนี้ที่เสื่อมหายไป รวมถึงสร้างซิกกูร์ตขึ้นใหม่ นอกจากนี้ตำนานเล่าว่าพระองค์ยังเป็นผู้รับสั่งให้มีการก่อสร้างสวนลอยบาบิโลนอันเลื่องชื่อขึ้นมาด้วย

< สวนลอยบาบิโลนอันเลื่องชื่อ

600 ปีก่อน
สากลศักราช

590 ปีก่อนสากลศักราช บรรดา
ผู้ครองแคว้นชาวนูเบีย
ในอาณาจักรคูชเคลื่อนย้าย
ที่พำนักจากนาปาตาไปยังเมโรเอ

587 ปีก่อนสากลศักราช พระเจ้า
เนบูคัดเนสซาร์ที่ 2 ทรงทำลาย
วิหารในกรุงเยรูซาเลมหลัง
ชาวยิวถูกฮีบุดต่อต้าน

ราว 550 ปีก่อนสากลศักราช วิหาร
อาร์เทมิสที่นครเอเฟซัสถูกสร้าง
ขึ้นใหม่แทนที่วิหารเดิมซึ่งถูก
น้ำท่วมพังทลาย

550 ปีก่อนสากลศักราช

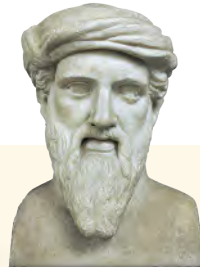
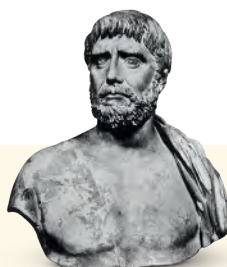
พระเจ้าไซรัสมหาราชทรงสถาปนาจักรวรรดิอะคีเมนิด

พระเจ้าไซรัสทรงเป็นกษัตริย์แห่งนครอันซาน มลรัฐหนึ่งของจักรวรรดิมิเดีย พระองค์ทรงเป็นผู้นำการลุกฮือโค่นล้มชาวมีเดีย แล้วจึงพิชิตจักรวรรดิลิเดียเพื่อสถาปนาจักรวรรดิอะคีเมนิดขึ้นมาใหม่ หรือก็คือจักรวรรดิเปอร์เซียแรกเริ่ม ในเวลาต่อมา กรุงบาบิโลนเองก็ตกอยู่ใต้การปกครองของจักรวรรดิอะคีเมนิดเช่นกัน จนพระเจ้าไซรัสถึงกับป่าวประกาศไว้บนกระบอกดินเหนียวแกะสลักว่า “ข้าคือไซรัส กษัตริย์ของโลก”

▲ กระบอกพระเจ้าไซรัส

600-322 ปีก่อน
สากลศักราช
ปรัชญากรีก

นักคิดชาวกรีกเป็นผู้วางรากฐานให้กับปรัชญาตะวันตก โดยเริ่มตั้งแต่ศตวรรษที่ 6 ก่อนสากลศักราช จนถึงจุดสูงสุดในเอเธนส์ยุคคลาสสิก

ราว 600 ปีก่อนสากลศักราช
เธลีสแห่งมิลีทัสคือหนึ่งในนักคิดคนแรกๆ ที่ตั้งคำถามว่าอะไรคือองค์ประกอบของทุกสรรพสิ่งในจักรวาล

ราว 530 ปีก่อนสากลศักราช
พีทาโกรัสก่อตั้งโรงเรียนคณิตศาสตร์และปรัชญาในคอมมูนแห่งหนึ่งที่อิตาลี

399 ปีก่อนสากลศักราช โซกราตีส
นักปรัชญาชาวเอเธนส์ผู้ยิ่งใหญ่คนแรกถูกกล่าวหาว่าขึ้นเยาวชนไปในทางที่ผิดและดูหมิ่นเทพเจ้า เขาเลือกดื่มยาพิษเฮมล็อกแทนที่จะประกาศละทิ้งคำสอนของตน

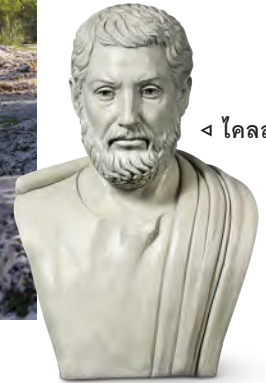
ราว 387 ปีก่อนสากลศักราช เฟลโต
ศิษย์เอกคนหนึ่งของโซกราตีสก่อตั้งสถานศึกษาอคาเดมีขึ้นในเอเธนส์ เขาถ่ายทอดความคิดให้กับสานุศิษย์จากทั่วแผ่นดินกรีซที่นั่น

ชาวเอเธนส์โค่นล้มกรราชฮิปโปลัส

ตลอดเวลากว่า 100 ปีที่ผ่านมา นครรัฐกรีกต่างถูกปกครองโดยผู้นำที่เรียกว่า "กรราช" (ทั้งที่ดีและไม่ดี) ในกรุงเอเธนส์ "ยุคสมัยแห่งกรราช" สิ้นสุดลงเมื่อฮิปโปลัสถูกโค่นล้ม และไคลส์ธีนีส ผู้ปกครองต่อจากเขา ริเริ่มการปกครองระบอบประชาธิปไตยรูปแบบหนึ่ง โดยจะมีสภาสามัญของเอเธนส์มาประชุมกัน ณ เนินเขาที่ชื่อนิกซ์ ความเปลี่ยนแปลงนี้นำมาซึ่งจุดเริ่มต้นของ "ยุคทอง" ของกรีกยุคคลาสสิก โดยมีเอเธนส์เป็นศูนย์กลาง

▲ ชั้นบันไดของเนินเขานิกซ์

▲ ไคลส์ธีนีส

539 ปีก่อนสาหัสคักราช

ไซรัสมหาราชทรงพิชิตกรุงบาบิโลน และผนวกรวมจักรวรรดิของบาบิโลนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิอะคีเมนิด

525-402 ปีก่อนสาหัสคักราช

อียิปต์อยู่ใต้การควบคุมของชาวเปอร์เซียและถูกปกครองโดยกษัตริย์ของจักรวรรดิอะคีเมนิด

ราว 509 ปีก่อนสาหัสคักราช

สาธารณรัฐโรมันถูกสถาปนาขึ้นภายหลังการโค่นล้มราชวงศ์

501 ปีก่อนสาหัสคักราช

ราว 550 ปีก่อนสาหัสคักราช

ชาวเคลต์เริ่มอพยพจากถิ่นกำเนิดในเขตเทือกเขาแอลป์ทางตอนเหนือไปตั้งรกรากทั่วยุโรป

ราว 335 ปีก่อนสาหัสคักราช

อริสโตเติล ศิษย์เก่าจากสถานศึกษาอคาเดมี ก่อตั้งสถานศึกษาของตนขึ้นในชื่อสถาบันไลเซียม โดยนำเสนอทฤษฎีปรัชญาทางเลือกอื่นๆ

▲ การขึ้นครองราชบัลลังก์ของพระเจ้าดาร์ริอุส, ประติมากรรมปูนปั้น

518 ปีก่อนสาหัสคักราช

ดาโรสุสมหาราชทรงสร้างกรุงเปอร์เซโปลิส เมืองหลวงแห่งใหม่ของพระองค์

พระเจ้าดาร์ริอุสที่ 1 ทรงปกครองจักรวรรดิอะคีเมนิดในช่วงที่จักรวรรดิทรงอำนาจที่สุด และในช่วง 36 ปีที่ครองราชย์นั้น ก็ทรงรับสั่งให้มีการปฏิรูปหลายประการเพื่อหลอมรวมชาวเปอร์เซียเป็นหนึ่งเดียวกัน พระองค์ทรงรับสั่งให้มีโครงการก่อสร้างเป็นจำนวนมาก ตลอดจนพัฒนาถนนและบูรณะเมืองต่างๆ โครงการที่อลังการที่สุดคือการสร้างเมืองหลวงสำหรับการทำพิธีกรรมขึ้นใหม่ทั้งหมด นั่นก็คือเปอร์เซโปลิส พร้อมกับมีเขตรราชวังอันตระการตา